

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/24-03/21
URBROJ: 613-09-24-9
Bjelovar, 25. srpnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska
konzervativna
stranka
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2023.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	10
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2023.	12
	Provedba naloga i preporuka	13

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske konzervativne stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u studenome 2014., a svojstvo pravne osobe stekla je upisom u Registar političkih stranaka u prosincu 2014. Sjedište Stranke je Metalčeva ulica 5, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke.

Programom Stranke uređena su i utvrđena područja djelovanja kao što su: načela modernog konzervativizma za koja se Stranka zalaže; Republika Hrvatska kao država ravnopravnih i slobodnih građana jednakih pred zakonom bez obzira na spol, dob, nacionalnu, rasnu ili vjersku pripadnost; sloboda govora i mišljenja; zaštita prava i interesa hrvatskih građana diljem svijeta i njegovanje posebnih odnosa s Hrvatima u Bosni i Hercegovini; zaštita života od rođenja do prirodne smrti, obitelj kao temelj društva; manji i svrhovitiji nameti te pojednostavljenje poreznog sustava; transparentna i učinkovita javna uprava; slobodno tržište lišeno protekcijonizma i administrativnog tereta.

Statut Stranke donio je Sabor u listopadu 2021. Statut je najviši normativni akt, kojim su uređeni: svrha osnivanja Stranke, njezin naziv, područje i pravni okvir djelovanja te sjedište; znak i pečat te predstavljanje i zastupanje Stranke, članstvo; ustrojstvo (središnja upravna tijela Stranke, način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način rada i odlučivanja); područna ustrojstvena tijela Stranke, financiranje te ostala pitanja značajna za rad i djelovanje Stranke.

Ustrojstveni oblici Stranke su podružnice (osnivaju se za županije, Grad Zagreb i hrvatsku dijasporu) te organizacije (osnivaju se za općine, gradove, gradske četvrti Grada Zagreba i svaku pojedinu državu u inozemstvu). Do konca 2023. Stranka je registrirala 51 organizaciju (devet županijskih, 26 gradskih i 16 općinskih organizacija).

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Glavni odbor, Predsjedništvo, Nadzorni odbor te Sud časti. Mandat članova tijela Stranke traje četiri godine ili do opoziva od Sabora Stranke.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke. Redovni Sabor održava se jednom u četiri godine. Sabor donosi i mijenja Program, Statut, Poslovnik o radu Sabora te druge odluke u skladu sa Statutom, bira i razrješava Predsjednika i četiri člana Predsjedništva, Nadzorni odbor, raspravlja i prihvaća izvješće o radu Predsjednika, donosi zaključke, deklaracije ili rezolucije o svim bitnim pitanjima koja se tiču rada Stranke i društvenih, političkih, socijalnih i gospodarskih prilika u Republici Hrvatskoj te donosi odluke o promjeni sjedišta Stranke, prestanku rada Stranke i udruživanju s drugom političkom strankom. Odluke se donose natpolovičnom većinom glasova nazočnih izaslanika Sabora.

Glavni odbor je najviše izvršno i upravno tijelo Stranke, koje između dva zasjedanja Sabora koordinira rad Stranke i samostalno odlučuje u okviru utvrđene politike, Programa i Statuta. Između ostalog, provodi i odgovoran je za provođenje odluka Sabora, na prijedlog Predsjedništva raspravlja i donosi strateške i provedbene odluke i programe o gospodarskim i socijalnim pitanjima, odluke o zaštiti nacionalnih interesa te raspravlja o svim drugim političkim pitanjima u skladu s Programom i Statutom Stranke, donosi poslovnik o svom radu te bira i razrješava predsjednika Glavnog odbora i predsjednika te dva člana Suda časti. Odluke se donose natpolovičnom većinom glasova nazočnih članova Glavnog odbora.

Predsjedništvo je središnje upravno i izvršno tijelo Stranke koje provodi odluke i zaključke Glavnog odbora i Sabora te rješava tekuće političke i organizacijske poslove Stranke. Sastavljeno je od pet članova. Predsjedništvo, između ostalog, operativno provodi Program Stranke, odluke Sabora i Glavnog odbora Stranke; osniva radna tijela i koordinira rad stručnih odbora i interesnih klubova; pribavlja sredstva, organizira i brine se za materijalno i financijsko poslovanje; donosi izborni program Stranke; odlučuje, brine se o pravilnom, statutarnom i zakonitom funkcioniranju Stranke na svim razinama; obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom te donosi druge odluke koje nisu u nadležnosti drugih tijela Stranke.

Nadzorni odbor ima tri člana, a, između ostalog, prati redovno financijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga, vanjske financijske uvjete i stanje u vezi s djelovanjem Stranke te odlučuje o usklađenosti sa Statutom, aktima i odlukama svih tijela Stranke.

Sud časti ima predsjednika i dva člana, a, između ostalog, na zahtjev Predsjedništva, Glavnog odbora, podružnica i organizacija vodi postupak utvrđivanja stranačke odgovornosti protiv člana Stranke, donosi prvostupanjsku odluku o isključenju člana Stranke te odlučuje u prvostupanjskom postupku utvrđivanja stranačke odgovornosti prema članu središnjih tijela Stranke, a po eventualnoj žalbi konačnu odluku donosi Glavni odbor.

Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik, koji, između ostalog, provodi politiku Stranke u okviru Programa, Statuta i zacrtanih smjernica, brine se o izvršavanju odluka Sabora, Glavnog odbora i Predsjedništva, potpisuje sve akte Stranke te javno iznosi i proklamira političke stavove Stranke. Od 2. listopada 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2024.) Predsjednik Stranke je Denis Bevanda.

Osim Statuta, doneseni su Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Poslovnik o radu Glavnog odbora te Etički kodeks.

Koncem 2023. Stranka nema zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojima se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Postupci i metode unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima. Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju, između ostalog, utvrđeno je pravo stvaranja obveza, financijski planovi, financiranje Stranke, raspolaganje i kontrola raspolaganja imovinom te izvještavanje. Navedenim Pravilnikom utvrđeno je da sve materijalno-financijske dokumente na temelju kojih se stvaraju obveze ovjerava Predsjednik te da Nadzorni odbor obavlja nadzor nad materijalno-financijskim poslovanjem Stranke najmanje dva puta godišnje, a o svojim nalazima podnosi redovito godišnje izvješće Glavnom odboru, kao i na svakom redovnom zasjedanju Sabora Stranke.

Prema izvješću Nadzornog odbora Stranke o materijalno-financijskom poslovanju za 2023., sastavljenom u ožujku 2024. koji je usvojio Glavni odbor, Stranka nema nepravilnosti u materijalno-financijskom poslovanju.

Knjigovodstvene usluge (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izradu godišnjih izvještaja) obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora.

Etičkim kodeksom (iz 2021.) utvrđena su pravila ponašanja članova Stranke, jasni standardi etičkog ponašanja u obnašanju javnih dužnosti te obveza tijela Stranke za pokretanje i donošenje stegovne mjere protiv članova Stranke koji ne poštuju Etički kodeks. U 2023. nije bilo povrede načela Etičkog kodeksa.

Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu komunikacije koristi e-poštu (za unutarnju komunikaciju koristi i WhatsApp grupu za komunikaciju Predsjedništva i Glavnog odbora Stranke te Zoom Video Communications, a za vanjsku komunikaciju i Facebook, Instagram te Twitter).

Planiranje

Financijski plan i Program rada za 2023. donijelo je Predsjedništvo u prosincu 2022., a njihove izmjene u prosincu 2023.

Financijski plan i njegove izmjene sastoje se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 112.010,00 eura, rashodi u iznosu od 55.700,00 eura te višak prihoda u iznosu od 56.310,00 eura. Izmjenama Financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 127.010,00 eura, rashodi u iznosu od 62.260,00 eura te višak prihoda u iznosu od 64.750,00 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 127.000,00 eura te prihode od imovine (kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju) u iznosu od 10,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 60.150,00 eura (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za ostale usluge u iznosu od 17.500,00 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 13.500,00 eura, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 8.000,00 eura te reprezentaciju u iznosu od 6.500,00 eura), rashode amortizacije u iznosu od 2.000,00 eura te financijske rashode u iznosu od 110,00 eura.

Programom rada za 2023. i njegovim izmjenama planirana je jedna aktivnost, i to: redovita aktivnost u radu Stranke uz koju su navedena ukupna financijska sredstva potrebna za njezino ostvarivanje te izvor financiranja.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s propisanim priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. i njihove izmjene te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 127.793,24 eura, što je 14.943,55 eura ili 13,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 783,24 eura ili 0,6 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	93.530,29	106.823,30	114,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	19.315,95	20.961,65	108,5
3.	Drugi prihodi	3,45	8,29	240,3
	Ukupni prihodi	112.849,69	127.793,24	113,2

Vrijednosno najznačajniji prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 106.823,30 eura ili 83,6 % i prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 20.961,65 eura ili 16,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

Sredstva za rad Stranke stjecana su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te su korištena za financiranje rashoda redovnog poslovanja, odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i Programom Stranke.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 106.823,30 eura. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u prosincu 2022. te ožujku i srpnju 2023. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), prema kojima je Stranka za dva zastupnika u 10. sazivu Hrvatskoga sabora ostvarila prihode u iznosu od 106.823,30 eura. U skladu s odlukama, sredstva su doznačavana tromjesečno na središnji račun Stranke.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave iskazani su u iznosu od 20.961,65 eura, a odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke.

Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članka 6., stavka 2. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici. Prema odredbama članka 7. navedenog Zakona, sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Sredstva su primljena od jedinica samouprave većim dijelom tromjesečno u jednakim iznosima, a u pojedinim slučajevima polugodišnje ili u jednom iznosu. Koncem 2023. Stranka ima 33 člana u predstavničkim tijelima 18 jedinica samouprave (tri županije, tri grada i 12 općina).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 64.287,68 eura, što je 1.317,75 eura ili 2,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 2.027,68 eura ili 3,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	60.681,79	60.260,92	99,3
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	7.894,75	7.908,48	100,2
1.2.	Drugi materijalni rashodi	52.787,04	52.352,44	99,2
2.	Rashodi amortizacije	1.957,93	2.152,47	109,9
3.	Financijski rashodi	140,02	110,96	79,2
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	800,00	-
5.	Drugi rashodi	190,19	963,33	506,5
	Ukupni rashodi	62.969,93	64.287,68	102,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	112.849,69	127.793,24	113,2
	Višak prihoda	49.879,76	63.505,56	127,3

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 60.260,92 eura ili 93,7 % i rashode amortizacije u iznosu od 2.152,47 eura ili 3,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 1.874,29 eura ili 2,9 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, ukupni rashodi veći su za 1.317,75 eura ili 2,1 % zbog ostvarenih rashoda za donacije (pomoći) i povećanja drugih rashoda (novčana kazna za nepoštivanje načela ravnopravnosti spolova pri predlaganju kandidacijskih lista za izbor članova predstavničkog tijela u jedinici lokalne samouprave).

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 60.260,92 eura odnose se na rashode za promidžbu i informiranje za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 7.908,48 eura te druge materijalne rashode u iznosu od 52.352,44 eura.

Rashodi za promidžbu i informiranje odnose se na nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, majice, upaljači, kemijske olovke, baner, plakati i letci) za potrebe redovnog poslovanja Stranke.

Drugi materijalni rashodi u iznosu od 52.352,44 eura odnose se na ostale usluge u iznosu od 17.415,01 euro (od čega na usluge savjetovanja, odnosa s javnošću i Facebook komunikaciju u iznosu od 15.768,00 eura, čišćenje u iznosu od 637,01 euro, fotografiranje u iznosu od 460,00 eura, knjigovodstvene usluge u iznosu od 350,00 eura te izradu vijenaca u iznosu od 200,00 eura), zakupnine i najamnine u iznosu od 13.401,87 eura, reprezentaciju u iznosu od 6.400,32 eura, komunalne usluge u iznosu od 3.381,90 eura, rashode za materijal i energiju (potrošni materijal, uredski materijal, energija) u iznosu od 6.212,58 eura, usluge telefona i prijevoza u iznosu od 2.486,65 eura, naknade troškova službenih putovanja (troškovi goriva i cestarine) u iznosu od 2.477,00 eura, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 494,00 eura te računalne usluge u iznosu od 83,11 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije u iznosu od 2.152,47 eura ostvareni su u skladu s odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22), a odnose se na obračun amortizacije računalne i uredske opreme.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 110,96 eura odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 800,00 eura. Odnose se na donacije (pomoći) rimokatoličkoj župi u iznosu od 500,00 eura za obnovu crkve i humanitarnoj organizaciji u iznosu od 300,00 eura za djelovanje centra za odvikavanje od ovisnosti. Donacije (pomoći) dane su na temelju odluka Predsjedništva Stranke.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 963,33 eura i odnose se na rashode za kaznu i troškove postupka za nepoštivanje načela ravnopravnosti spolova i uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca na izbornoj listi za članove predstavničkog tijela u jedinici lokalne samouprave prema Zakonu o ravnopravnosti spolova (Narodne novine 82/08 i 69/17).

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 63.505,56 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 56.826,28 eura (koji pogreškom nije iskazan u Izvještaju o prihodima i rashodima za 2023.) te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 120.331,84 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 122.269,28 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	4.751,04	3.780,57	79,6
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	4.751,04	3.780,57	79,6
2.	Financijska imovina	56.797,92	118.488,71	208,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	54.934,19	116.529,91	212,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	545,82	0,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode	1.317,91	1.958,80	148,6
	Ukupno imovina	61.548,96	122.269,28	198,7
3.	Obveze	4.433,38	1.937,44	43,7
3.1.	Obveze za rashode	4.433,38	1.937,44	43,7
4.	Vlastiti izvori	57.115,58	120.331,84	210,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	61.548,96	122.269,28	198,7

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora koncem 2023. iskazana je u iznosu od 122.269,28 eura i u odnosu na stanje početkom godine veća je za 60.720,32 eura ili 98,7 %, najvećim dijelom zbog povećanja novca u poslovnoj banci te ostvarenog viška prihoda.

Nefinancijska imovina u iznosu od 3.780,57 eura sastoji se od računala i računalne opreme te namještaja, komunikacijske opreme i opreme za ostale namjene (govornica). U odnosu na prethodnu godinu manja je za 970,47 eura ili 20,4 % zbog ispravka vrijednosti.

Financijska imovina u iznosu od 118.488,71 euro odnosi se na novac u poslovnoj banci (sredstva na žiroračunu za redovno poslovanje) u iznosu od 116.280,05 eura i blagajni u iznosu od 249,86 eura te potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 1.958,80 eura. Do konca svibnja 2024. potraživanja su naplaćena u iznosu od 165,90 eura ili 8,5 % ukupnih potraživanja.

Obveze u iznosu od 1.937,44 eura odnose se u cijelosti na obveze prema dobavljačima i do konca svibnja 2024. podmirene su u iznosu od 1.659,08 eura ili 85,6 % ukupnih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 120.331,84 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (od čega je višak prihoda u 2023. u iznosu od 63.505,56 eura te preneseni višak prethodne godine u iznosu od 56.826,28 eura).

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 22. svibnja do 22. srpnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
8. Statut i Program Stranke
9. Program rada i Financijski plan za 2023. te njihove izmjene.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, obavljena je detaljna provjera stavki na računima te knjige ulaznih računa). Obavljeni su razgovori s Predsjednikom Stranke u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuke iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđena je nepravilnost koja se odnosi na računovodstveno poslovanje.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama Stranke su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu od 20.961,65 eura, koji se odnose na redovito godišnje financiranje Stranke. Navedeni prihodi su evidentirani i iskazani na temelju pribavljenih odluka (od jedinica lokalne samouprave) o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli umjesto prema stvarno doznačenim (raspoloživim) prihodima u iznosu od 20.031,46 eura. Iz navedenog proizlazi da su prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave više evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 930,19 eura, kao i da prihodi po posebnim propisima (nerecipročni prihodi) nisu priznati uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose (kada su naplaćeni).

Odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je, između ostalog, da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja te da se prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje.

Državni ured za reviziju nalaže prihode od jedinica lokalne samouprave za redovito financiranje političkih stranaka evidentirati u poslovnim knjigama, odnosno iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2023. utvrđeno je da je postupljeno prema svim nalogima i preporuci.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuka (P) iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Planiranje	2022.	N	Uz financijski plan donijeti plan zaduživanja i otplata te obrazloženje financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	7. studenoga 2023.	provedeno
2.		2022.	P	Pri izmjenama financijskog plana donijeti i izmjene programa rada kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	7. studenoga 2023.	provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2022.	N	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojne dokumentacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	7. studenoga 2023.	provedeno
4.		2022.	N	Pribavljati odluke jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka te na temelju navedenih odluka evidentirati potraživanja (zaduženje) od jedinica lokalne samouprave, kako bi podaci o potraživanjima bili evidentirani u poslovnim knjigama, odnosno iskazani u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	7. studenoga 2023.	provedeno

- 1.2. Stranka je prihvatila status naloga i preporuka iz prošle revizije.